

Forum för talare

November 2001

Bo Sehlberg

Forum för talare.

Under denna rubrik gläntar några av Sveriges mest anlitade talare på dörren till sina ämnesområden. Att lyssna på dem är tankeväckande. Ibland provocerande. Alltid engagerande

Talarforum förmedlar talare inom en mängd ämnesområden till företag och organisationer.

Vi vill i den här formen regelbundet förse er med tankeväckande artiklar skrivna av några av dessa talare.

Kanske inspirerar det till att kontakta oss för att få veta mer? - Gör gärna det på www.talarforum.se. Mer information om det här nyhetsbrevet finns på www.talarforum.se/nyhetsbrev. Där kan ni även säga till om ni inte vill ha fler nummer.

Vågar du verkligen flyga?

Efter terrorattacken i USA den 11 september blev var tredje svensk flygrädd, enligt en undersökning från Demoskop.

Det kan jag förstå.

Jag kan inte påminna mig att vi någon gång tidigare har haft en så stark fokusering på flygmarknaden - och ur en så negativ synvinkel.

Det började redan före den 11 september.

SAS var utsatt för ett veritabelt korsdrag i media. Konkurrensverket vann i en uppmärksammat rättegång och SAS förbjöds använda Euorobonus på konkurrensutsatta linjer inom Sverige. Maerskskandalen -

med den förbjudna kartellen - styrelsens avgång och en rad så kallade incidenter.

Lågkonjunkturen, dyr dollar, kraftigt ökade bränslekostnader, strejkhott och flygbolagets vinstvarning veckan före attacken, var andra prövningar för SAS.

Så kom den 11 september

I direktsändning - och ur flera kameravinklar - kunde vi hemma i TV-soffan se ett stort trafikflygplan - en Boeing 767 - mycket målinriktat krascha rakt in i en skyskrapa.

Scenen spelades upp gång på gång, i ständiga repriser, i alla extra nyhetssändningar...

Vi kunde se följderna.

Den våldsamma branden och folk som kastade sig ut genom

Bo Sehlberg

Journalist, redaktör, författare, filmare. En av Sveriges främsta flygexperter. Ofta anlitad av radio/TV när ämnet har anknytning till flyg.

För mer info om Bo Sehlberg - [klicka här](#).

Bo Sehlberg (forts.)

fönstren för att undkomma hettan. Hur de jättelika byggnaderna i en slags makaber ultrarapid föll samman i ett atombombsliknande svampmoln av damm och rök. Vi förstod att de omkomna skulle komma att räknas i tusental.

Det hela var så överkligt att ingen B-film från Hollywoods mest spektakulära actionregissörer ens kommit i närheten av den nya verklighet vi såg skapas i rutan.

Långsamt trängde sig sanningen in i våra medvetanden. Vidden av den ondska som noga planerat scenariot och den blinda fanatismen hos de som stod för verkställandet.

Så blev det krig

Hela världen mot terroristerna. Vi - "de goda" - mot de onda...

Vi hade nästan glömt flygplanskapningar. Det var en kriminalitet från 1960-1970 talen, och då handlade det oftast om olyckliga människor som var på väg till eller från Kuba och Sovjet.

Det här var något nytt - och mycket mer skrämmande. Kapare som var utbildade piloter - och villiga att dö. Inte fördrades det mycket fantasi för att känna obehag vid tanken på att flyga.

4 oktober - krasch

Den 4 oktober skakades vi på nytt av ett meddelande om en flygkrasch. Ett flygplan på väg från Tel Aviv till Novosibirsk havererade, och vi var övertygade om att det handlade om ett nytt terrordåd. Till dess verkligheten hann ikapp oss, och visade sig vara nästa lika grym som våra fantasier.

Flygplanet hade skjutits ner "av misstag" då Ukrainas försvarsmakt övade med luftförsvarsmissiler.

Dessa visade sig fungera över militärens förväntan och 78 oskyldiga flygpassagerare miste livet.

Bo Sehlberg (forts.)

8 oktober - krasch

Bara fyra dagar senare - den 8 oktober - var det åter dags för svarta rubriker.

110 omkomna i den värsta SAS-kraschen i flygbolagets historia. I dimma kolliderade SAS Md-87 med en affärsjetmaskin på Linateflygplatsen i Milano. Flygplatsens markradar hade varit ur funktion i flera år.

Nu var det SAS det gällde. Plötsligt var det så nära oss.

En av SAS-cheferna suckade tungt och sa till mig: "Ja...nu kan det i alla fall inte bli värre."

Han verkade så uppgiven att jag var tvungen att trösta honom. Jag sa som det är: "Det kan det visst det. Hur mörkt det än ser ut för stunden så kan det alltid bli värre."

Och så konkurserna

Och under hela den här perioden matades vi också med andra negativa uppgifter. Swissair, som betraktats som en förlängning av det schweiziska trygga bankväsendet, visade sig plötsligt ha motsvarande ofattbara hundra miljarder kronor i skulder och balanserar på konkursens rand.

Sabena, det belgiska nationella flygbolaget - som funnits i 78 år - men som under hela sin levnad bara gjort vinst två gånger, gick över styr.

Allt som tidigare tillhört det trygga och välbekanta etablissemanget visade sig plötsligt ömtåligt och sårbart, och inte alls så tryggt och bestående som vi trodde.

Även detta bidrog till att spä på vår känsla av osäkerhet och otrygghet.

Och visst finns det väl risk att kapare kommer ombord?

På flygplatserna finns det nu tungt beväpnad polis, med automatvapen och skottsäkra västar! Alla väskor söks igenom och man får inte ta med ens sin nagelfil ombord...Det måste finnas en anledning till den höjda beredskapen. Det måste ha blivit farligare att flyga. Mycket farligare.

12 november - krasch

Som om detta inte var nog ramlade ytterligare ett stort trafikflygplan ned den 12 november. Och i New York av alla ställen.

Alla omkom då flygplanet, en Airbus A300 från American Airlines, störtade i ett villaområde. Nästan på dagen en månad efter attacken mot World Trade Center...

Bo Sehlberg (forts.)

Sabotage? Terrorister?
Det måste det väl vara!

En motor hade ramlat av.
Sprängladdning?
Nej - två motorer hade ramlat av!
Och stjärten!

Sånt kan väl bara inte hända?
Inte kan det väl finnas naturliga förklaringar?

Rädslan har ett pris

Så visst förstår jag alla som talade om att de blivit flygrädda i Demoskops undersökning. Men något är underligt i svaren. Trots att var tredje blivit flygrädd, säger - i samma undersökning - varannan svensk sig vara beredd att flyga mer - om det blir billigare.

Vad ska vi dra för slutsatser av det? Känner folk till något viktigt som vi missat i våra analyser?

e k o n o m i s k
faktor? Något
som visar ett
samband mellan
pris och risk-
exponering?

Jag brukar under
mina föredrag
påpeka att hur
konstigt det än

kan låta är detta år alls inte särskilt belastat av flygolyckor, även om vi inkluderar de haverier som terroristerna orsakade. Tvärtom, år 2001 är i fråga om antalet flyghaverier det näst bästa under de senaste trettio åren.

Hemma säger min livskamrat att jag inte verkar trovärdig då jag i TV - ofta framför bilder på brinnande flygplansvrak - förklarar att det är säkert att flyga. Alla kan ju själva se att jag har fel...

Men har jag det? Vad tror Du?

Jag reder gärna ut begreppen. För som vanligt hänger rädsla ihop med brist på fakta. Och om det kan vara en tröst så har flera personer som lyssnat på mina föredrag påstått att de därefter blivit av med sin flygrädsla. Och flyga måste vi ju. Så det finns hopp!

Talarforum i Skandinavien AB
Norr Mälarstrand 6
112 20 Stockholm

Tel: 08-545 535 00
Fax: 08-545 535 01

E-post: info@talarforum.se
URL: www.talarforum.se

T A L A R F O R U M

T A L A R F O R U M

Talarforum arbetar med över 2000 talare, föreläsare, utbildare och underhållare. Vi arbetar med talare inom alla ämnesområden.

Kanske söker du en general, professor, politiker, idrottsstjärna, artist, underhållare eller ex-president?

Kanske söker Du någon annan?

Hör gärna av Dig om du helt förutsättningslöst vill få förslag på talare.

Vi arbetar med

- Konferenser
- Kundaktiviteter
- Utbildningar
- Chefsseminarier
- Försäljningsmöten
- Produktlanseringar
- Mässor
- Företagsfester
- Jubileer

Vi hjälper dig med

- Föreläsare
- Debattörer
- Debattledare
- Utbildare
- Moderatorer
- Idrottsstjärnor
- Underhållare
- Experter
- Internationella talare
- Celebriteter

info@talarforum.se
www.talarforum.se

Talarforum i Skandinavien AB • Telefon: 08 - 545 535 00
E-post: info@talarforum.se • Hemsida: www.talarforum.se